2-23070210-12-2-16052023-1
Dosarul nr. 2-9983/2023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

21 octombrie 2025 **mun. Chişinău**
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Olga Boțan
grefier – Cristina Delinschi, Doina Stașcov

cu participarea reprezentantului reclamantului şi reprezentantului pârâtei, în lipsa intervenienților accesorii, care au fost legal citați,

a examinat în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Cebotari Serghei în interesele lui Griciuc Dumitru împotriva CA ”Intact Asigurări Generale” SA, intervenient accesoriu Coșolan Nastasia cu privire la încasarea de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată și la acțiunea reconvențională depusă de CA ”Intact Asigurări Generale” SA împotriva lui Griciuc Dumitru, intervenient accesoriu Jechiu Nicolae cu privire la restituirea diferenței de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:
La data de 16 mai 2023 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost înregistrată și repartizată prin PIGD la data de 16 mai 2023 cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Cebotari Serghei în interesele lui Griciuc Dumitru împotriva CA „Intact Asigurări Generale” SA, intervenient accesoriu Coșolan Nastasia cu privire la încasarea de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de 09.09.2022, ora 03.15, în mun. Chișinău, or. Codru, în apropierea adresei str. Sf. Vasile 10, a avut loc accidentul rutier în care a fost implicat autovehiculul de marca H*****, modelul ***** nr. de înregistrare V*****, condus de către Coșolan Nastasia, și autovehiculul de marca *****, model *****, nr. de înregistrare *****, aparținând cu drept de proprietate lui Griciuc Dumitru.

Menționează reclamantul că, în rezultatul acestui accident au fost deteriorate ambele autovehicule. Despre acest fapt, a fost înștiințată Direcția Poliției mun. Chișinău. Vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod Contravențional al Republicii Moldova a fost recunoscută Coșolan Nastasia.

Explică reclamantul că, la momentul comiterii contravenției menționate, Coșolan Nastasia poseda polița de asigurare RCA nr. *****, prin care a fost asigurată răspunderea civilă a lui Coșolan Nastasia, pentru vătămare corporală sau deces, avarierea sau distrugerea de bunuri ale terțelor persoane. Prin urmare, ulterior, a fost înștiințat și asigurătorul de răspundere civilă despre survenirea cazului asigurat.

Ulterior, asigurătorul de răspundere civilă a recunoscut evenimentul survenit drept caz asigurat și a plătit despăgubirea de asigurarea.

Reclamantul indică că, cuantumul despăgubirii de asigurare este într-o sumă mai mică decât cea reală.

Menționează reclamantul că asigurătorul de răspundere civilă a achitat despăgubirea de asigurare persoanei păgubite doar în mărime de 252,727 (două sute cincizeci și două mii șapte sute douăzeci și șapte) MDL.

Notează partea reclamantă că conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din 23.01.2022, prejudiciul material cauzat posesorului mijlocului de transport de model „***** *****, cu numărul de înmatriculare *****, la data accidentului rutier din 09.09.2022, cu păstrarea termenului de garanție, luând în considerație prețurile dealerului oficial ***** în Republica Moldova „Continent" S.R.L. și faptul că mijlocul de transport a fost în exploatare până la 3 ani cu parcurs mai puțin de 100 000 km, constituie suma de 412469 (patru sute doisprezece mii patru sute șaizeci și nouă) lei.

În temeiul prevederilor art. 7 (4) Cod Civil al Republicii Moldova, art. art. 1, 2 (1), 3, 4, 5 (1-2), 6 (3-6), 43 (1 (a, e), 4), 56 al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006, art. art. 1, 2, 3, 7 (1 (a), 15 (1, 4), 19 (1 (d, f), 2), 20 (1), 22 (1-2, 5, 7, 8 (c), 23 (1 (a), 2-3), 28 (1-3, 4-5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006 (norme materiale valabile la data nașterii raportului juridic litigios), în urma survenirii cazului asigurat și înștiințării asigurătorului de răspundere civilă, precum și deschiderii dosarului de daune nr. 945ZRCA/2022 din 06.10.2022, asigurătorul de răspundere civilă urma să achite diferența despăgubirii de asigurare, în valoare de 159 742 lei, ce constituie diferența valorii pagubei real suportate.

Solicită reclamantul :

1. Admiterea cererii de chemare în instanța de judecată de încasare a despăgubirii de asigurare.

2. Încasarea de la Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. diferența despăgubirii de asigurare, în valoare de 159 742 (una sută cincizeci și nouă mii șapte sute patruzeci și doi) MDL.

3. Încasarea de la pârât cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat, în valoare de 4 810 lei și cheltuielile de judecare a pricinii (cheltuielile de asistență juridică și de efectuare a expertizei), în valoare de 11 800 lei.

La data de 30 noiembrie 2023 Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. a depus acțiune reconvențională împotriva lui Griciuc Dumitru, intervenient accesoriu Jechiu Nicolae cu privire la restituirea diferenței de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată (f.d.90 - 91).

În motivarea acțiunii reconvenționale, Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. a indicat faptul că, la data de 09.09.2022, în mun. Chișinău, *****, dna. Coșolan Nastasia, aflată la volanul automobilului ***** asigurat de S.A. „Intact Asigurări Generale" potrivit poliței nr. ***** din 10.01.2022, a tamponat autovehiculul de model ***** ***** cu n/î *****.

Conform procesului - verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05599740 din 15.09.2022, vinovat în producerea accidentului a fost recunoscută dna. Coșolan Nastasia, ce conducea mijlocului de transport de ***** asigurat de S.A. „Intact Asigurări Generale".

Indică reclamantul în acțiunea reconvențională, Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A., despre faptul că, la data de 15.09.2022 păgubitul Griciuc Dumitru s-a adresat cu

cerere cu privire la constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, astfel fiind întocmite procesele - verbale de constatare a pagubei nr. 945RCA din 19.09.2022 și 06.10.2022.

Relatează că, potrivit devizului de calcul al costului reparației bunului avariat, S.A. „Intact Asigurări Generale" a dispus spre plată suma de 252 726,67 lei pentru reparația bunului avariat, fiind transferată la contul pârâtului Griciuc Dumitru, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 326 din 11.01.2023.

Mai indică faptul că potrivit răspunsului nr. 180/2023 din 29.09.2023 oferit de ***** Centru Chișinău „Continent" SRL, dealerul oficial ***** în Republica Moldova, ultimul a informat despre faptul, că vehiculul de model ***** ***** n/î ***** nu a fost supus reparației în cadru Service centrul ***** în perioada 09.09.2022 - 28.09.2023.

Corespunzător, a fost verificat dosarul de înmatriculare/reînmatriculare a mijlocului de transport, astfel, în data de 11.01.2023, dl. Griciuc Dumitru a înstrăinat mijlocul de transport către Jechiu Nicolae contra sumei de 605000 lei în stare ne reparată, fapt confirmat prin contractul de vânzare - cumpărare și raportul de identificare al vehiculului din aceiași zi.

Cu trimitere la datele de achiziție a mijlocului de transport de către pârât, identifică S.A. „Intact Asigurări Generale" că, potrivit pct. 2.1 al contractului nr. T050721-01/1 din 06.07.2021, dl. Griciuc Dumitru a procurat mijlocul de transport de model ***** ***** n/î ***** contra sumei de 39200 dolari, achitați în tranșe:

• pct. 3.1.1 - 16484 dolari la data încheierii contractului (06.07.2021 echivalentul a 298131,27 lei unde 1$ = 18.0861 lei), potrivit

• pct. 3.1.2 - 22716 dolari în ziua predării automobilului (13.07.2021 echivalent a 410253,23 lei, unde 1$ = 18.0601 lei).

Indică faptul că, pârâtul Griciuc Dumitru a procurat mijlocul de transport de model ***** ***** n/î ***** contra sumei de 708 384,50 lei, iar la 11.01.2023 l-a înstrăinat contra sumei de 605 000 lei.

Conform art. 23 alin. (1) lit. a) și b) Legea 414/22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule: (1) Despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși nici una din următoarele valori: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă.

Cu trimitere la art. 23 alin. (2) din aceeași lege, relatează că, în cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

Conchide reclamantul în acțiunea reconvențională că, în condiția în care costul mijlocului de transport constituie 708384,50 lei, iar valoarea de înstrăinare este de 605000 lei, diferența (708384,50 lei - 605000 lei) = de 103384,50 lei reprezintă prejudiciul efectiv, or, automobilul a fost înstrăinat fără a fi reparat.

Potrivit art. 2025 (2) Cod Civil în cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului și nu a costului reparației dacă costul reparației depășește disproporționat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ținut.

Reiterează reclamantul faptul că, potrivit ordinului de plată nr. 326 din 11.01.2023, S.A. „Intact Asigurări Generale" a achitat suma de 252726,67 lei, unde diferența între prejudiciu efectiv și surplusul la plata asigurării constituie (252726,67 lei - 103384,50 lei) = 149342,17 lei.

Indică reclamantul în acțiunea reconvențională asupra faptului survenirii circumstanțelor prevăzute de art. 1979 alin. (1) Cod Civil, care prevede că, dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.

Menționează că, în adresa pârâtului Griciuc Dumitru au fost expediate 2 notificări care au fost restituite cu mențiunea plecat. Cumulativ pârâtul a fost notificat prin intermediul aplicației Viber la nr. de telefon 079120033.

Totodată, notificarea în sensul restituirii sumei a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului pârâtului Griciuc Dumitru, avocatul Cebotari Serghei, însă, nu a parvenit un răspuns din partea acestuia.

În corespundere cu art. 860 alin. (1) și (2) Cod Civil al RM în cazul în care debitorul sau creditorul și-a schimbat domiciliul, sediul sau locul de activitate pînă la data executării obligației și a înștiințat despre aceasta cealaltă parte, obligația se va executa la noul domiciliu, sediu sau loc de activitate. Cheltuielile sau riscurile suplimentare datorate schimbării domiciliului, sediului sau locului de activitate sînt suportate de partea care le-a schimbat. Astfel, riscul modificării datelor de contact ale părților, revine integral părții care nu a folosit cu bună credință drepturile cît și obligațiile legale și nu poate fi pus pe seama reclamantului, datele fiind reținute din acțiunea depusă de Griciuc Dumitru.

Cu trimitere la prevederile art. 94 CPC al RM, reclamantul prin acțiunea reconvențională solicită și încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicită reclamantul în acțiunea reconvențională Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. :

1. Încasarea din contul pârâtului Griciuc Dumitru în beneficiul S.A. „Intact Asigurări Generale" suma de 149342,17 lei.

2. Încasarea din contul pârâtului Griciuc Dumitru în beneficiul S.A. „Intact Asigurări Generale" cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în sumă de 4480,27 lei.

În ședința de judecată reclamantul Griciuc Dumitru nu s-a prezentat, interesele acestuia fiind reprezentate de avocat.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Griciuc Dumitru, avocatul Cebotari Serghei, s-a prezentat, a susținut cererea de chemare în judecată, a solicitat admiterea acesteia integral, cu respingerea acțiunii reconvenționale formulate de S.A. „Intact Asigurări Generale".

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului S.A. „Intact Asigurări Generale" s-a prezentat, nu a recunoscut acțiunea depusă de Griciuc Dumitru și a solicitat respingerea acesteia, ca neîntemeiată. Totodată a solicitat admiterea integrală a cerințelor formulate în acțiunea reconvențională depusă de Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A..

Intervenienții accesorii Coșolan Nastasia și Jechiu Nicolae, fiind înștiințați legal despre data, locul examinării cauzei, inclusiv prin citare publică (f.d. 122, 135), nu s-au prezentat, nu au comunicat instanței motivele neprezentării, astfel, instanța a considerat posibilă examinarea cauzelor în lipsa acestora.

Aprecierea instanței:

Audiind părțile, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea inițială, cât și acțiunea reconvențională, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărâre asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

În temeiul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Potrivit prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că la data de 09 septembrie 2022, ora 03:15, în municipiul Chișinău, orașul Codru, în apropierea adresei str. Sfântul Vasile nr. 10, s-a produs un accident rutier.

În accident au fost implicate autovehiculul de *****, cu numărul de înmatriculare V*****, condus de Coșolan Nastasia, și autovehiculul de marca *****, model *****, cu numărul de înmatriculare *****, aflat în proprietatea reclamantului Griciuc Dumitru.

În urma producerii accidentului rutier, ambele autovehicule au fost avariate, fapt despre care a fost sesizată Direcția de Poliție a municipiului Chișinău.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 05599740 din 19.09.2022, intervenientul accesoriu Coșolan Nastasia a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova (f.d.9, 10).

După cum rezultă din actele cauzei, la momentul comiterii contravenției menționate, Coșolan Nastasia deținea polița de asigurare de răspundere civilă auto (RCA) nr. ***** din 10 ianuarie 2022, eliberată de Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. prin care era

asigurată răspunderea civilă a acesteia pentru vătămare corporală ori deces, precum și pentru avarierea sau distrugerea bunurilor aparținând terțelor persoane (f.d.12). Perioada de asigurare este de la 10 ianuarie 2022 până la 09 ianuarie 2023.

Reclamantul Griciuc Dumitru s-a adresat către Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. cu cerere cu privire la constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare.

Drept urmare, au fost întocmite procesele - verbale de constatare a pagubei nr. 945RCA din 19 septembrie 2022 (f.d.13-14) și din data de 06 octombrie 2022 (f.d.15-16).

În conformitate cu devizul de calcul al costului reparației bunului avariat, S.A. „Intact Asigurări Generale" a dispus achitarea sumei de 252 726,67 lei cu titlu de despăgubire pentru reparația bunului avariat, sumă care a fost transferată în contul reclamantului Griciuc Dumitru, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 326 din data de 11 ianuarie 2023 (f.d.19).

Potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din data de 23.01.2022, prejudiciul material cauzat posesorului autovehiculului de model „***** *****", cu numărul de înmatriculare *****, în urma accidentului rutier din 09.09.2022, cu menținerea termenului de garanție și ținând cont de prețurile dealerului oficial ***** în Republica Moldova „Continent" S.R.L., precum și de faptul că mijlocul de transport se afla în exploatare de până la 3 ani, cu un parcurs mai mic de 100 000 km, constituie suma de 412 469 (patru sute doisprezece mii patru sute șaizeci și nouă) lei.

Astfel, reclamantul Griciuc Dumitru susținând că cuantumul despăgubirii de asigurare achitat este inferior prejudiciului real suferit, s-a adresat în instanță cu prezenta acțiune solicitând încasarea de la Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. a diferenței despăgubirii de asigurare, în valoare de 156 742 lei.

Cu privire la acțiunea înaintată de Griciuc Dumitru împotriva CA "Intact Asigurări Generale" SA, intervenient accesoriu Coșolan Nastasia cu privire la încasarea de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, instanța reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 1822 alin. (1) din Codul civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Instanţa de judecată atestă că, potrivit art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006 (în vigoare la data producerii accidentului rutier și deschiderii dosarului de daune), în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, cazul asigurat este accidentul produs de un autovehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, cu cauzarea de prejudicii: atît în timpul deplasării, cît şi în timpul staţionării autovehiculului.

În corespundere cu art. 19 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006 (în vigoare la data producerii accidentului rutier și deschiderii dosarului de daune), după ce a luat cunoştinţă de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; a[1]) să examineze formularul „Constatare amiabilă de accident", completat în modul prevăzut la art. 18[1] și depus de persoana păgubită, anexat la cererea de despăgubire, precum și să elibereze neîntîrziat dovada cu privire la recepționarea și înregistrarea cererii de despăgubire; b) să solicite organelor şi instituţiilor competente (poliţia, unităţile de pompieri, procuratura sau instituţiile

medicale) informaţii despre accident şi consecinţele lui, stipulate la art. 21 alin. (3) lit. a) dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asigurătorului astfel de informaţii certificate în modul corespunzător (cu excepția accidentelor documentate cu respectarea procedurii de constatare amiabilă); c) să examineze bunurile avariate şi să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor; d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului; e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor; f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. (2) Asigurătorul este obligat să soluţioneze cererea şi să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

Potrivit prevederilor art. 21 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, la depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a cererii de despăgubire, asigurătorul sau, după caz, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule deschide dosar de daune şi constată pagubele în conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. c).

Conform prevederilor art. 21 alin. (4) și (5) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului și/sau a utilizatorului de autovehicul şi a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, şi se semnează de toţi participanţii la întocmirea lui. Eventualele obiecţii ale părţilor cu privire la pagubele constatate se menţionează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

La rândul său, art. 21 alin. (7) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, stabilește că, persoana păgubită este în drept să ia cunoștință de toate documentele din dosarul de daune, exprimîndu-și acordul sau dezacordul asupra soluțiilor propuse de asigurător.

Conform art. 22 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal şi asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înţelegere, prin hotărîre judecătorească definitivă şi irevocabilă.

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăşi nici una din următoarele valori: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferenţa dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului şi valoarea rămasă; c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege. (2) În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparaţiei părţilor componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare şi montare aferente reparaţiilor şi înlocuirilor necesare.

Astfel, conform prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, rezultă expres că costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

În același timp, conform art. 23 alin. (11), (12) din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, (11)

indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luînd în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care corespund cerinţelor tehnice şi de securitate rutieră. În cazul cînd părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina ținînd cont de prevederile alin. (8). (12) Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

Din actele cauzei, cât și explicațiile participanților la proces, cu certitudine s-a constatat că, urmare a producerii accidentului rutier la data de 09 septembrie 2022, automobilul reclamantului Griciuc Dumitru a fost deteriorat, necesitând reparație.

Adresându-se către Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. cu solicitarea privind constatarea pagubei, au fost întocmite procesele - verbale de constatare a pagubei nr. 945RCA din 19 septembrie 2022 (f.d.13-14) și din data de 06 octombrie 2022 (f.d.15-16), fiind stabilit și cuantumul despăgubirii conform devizului de cheltuieli, în mărime de 252 727 lei.

Instanța reține că, în cadrul examinării cauzei, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 noiembrie 2024, corectată prin încheierea din 13 februarie 2025, s-a dispus efectuarea expertizei auto merceologice de către Centrul Național de Expertize Judiciare pe lângă Ministerul Justiției (f.d.148-151, 166-169).

Conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare :

1. Costul estimativ al reparației mijlocului de transport de marca „*****” model „*****”, cu n/î *****, număr de identificare *****, ca rezultat al accidentului rutier din 09.09.2022, ținând cont de deteriorările și soluțiile tehnologice incluse în procesele verbale de constatare a pagubelor nr. 945 din 19.09.2022 și 06.10.2022, întocmite de către CA „Intact Asigurări Generale” SA cu participarea domnului Griciuc Dumitru, calculat în baza datelor conținute în copia contului de plată nr. 3566 (primele 3 file din 06.10.2022) și fila nr. 4 din 06.12.2022 și contului de plată nr. 3567 din 06.12.2022 (pe 1 filă), întocmite de dealerul oficial în RM, ***** Centru „Continent” S.R.L., cu includerea TVA, constituie 412469 (patru sute douăsprezece mii patru sute șaizeci și nouă) MDL.

2. Costul (valoarea de piață) al autovehiculului de marca „*****” modelul „*****”, nr. de înregistrare *****, număr de identificare *****, aparținând cu drept de proprietate lui Griciuc Dumitru, la data accidentului rutier 09.09.2022, în stare bună de exploatare, a putut constitui suma de 647008 (șase sute patruzeci și șapte mii opt) MDL.

3. Diferența dintre valoarea autovehiculul de marca „*****” modelul „*****”, cu număr de identificare *****, n/î *****, la data accidentului rutier 09.09.2022 în stare bună de exploatare și valoarea de înstrăinare a epavei (autoturismului deteriorat), (menționată în încheiere ca „pierderea valorii”), contra sumei de 605000 MDL, constituie 42008 (Patruzeci și două mii opt) MDL.

4. Cu privire la întrebarea de la obiectivul nr. 4, capitolul „Examinare” al raportului, s-a indicat că, este imposibil de stabilit valoarea rămasă a autovehiculului sau valoarea părților din autovehicul rămase neavariate, din motivul lipsei de materiale.

În special s-a indicat că, metodica de apreciere a costului de reparație a unităților de transport nu prevede metodă de apreciere a valorii epavei și tuturor părților componente rămase la automobil în stare accidentată.

De asemenea, expertul a indicat că nu este posibil de stabilit următoarele cheltuieli legate cu comercializarea pieselor dezasamblate:

• Cheltuielile legate cu depozitarea pieselor,
• Cheltuielile legate cu transportarea pieselor la piață,
• Cheltuielile legate cu achitarea pieței și vânzătorului,
• Cheltuielile legate cu achitarea patentei pentru vânzare autorizată,

Nu este posibil de stabilit termenul de realizare a pieselor (o zi de piață, o lună, un an, sau mai mult timp).

Din motivele menționate în capitolul „Examinare”, obiectivul înaintat nu a putut fi rezolvat și respectiv conform art. 53, al. (1), lit. b) și lit. c) al Legii RM nr. 68 din 14.04.2016 „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a fost prezentat refuzul concluziilor pe obiectivul dat (f.d. 179 - 194).

Astfel, pentru justa soluționare a cauzei, instanța urmează să constate, în baza actelor și probelor administrate la dosar, inclusiv a concluziilor expertizei judiciare, circumstanțele producerii evenimentului asigurat, modul de evaluare a pagubelor, precum și valoarea reală a prejudiciului material cauzat reclamantului Griciuc Dumitru, în vederea stabilirii temeiniciei pretențiilor formulate de părți.

La caz, instanța notează că, cerințele reclamantului sunt bazate în principal pe concluziile expuse în raportul de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din data de 23.01.2022, conform căruia, prejudiciul material cauzat posesorului autovehiculului de model „***** *****”, cu numărul de înmatriculare *****, în urma accidentului rutier din 09.09.2022, constituie suma de 412 469 lei.

În același timp, conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare costul estimativ al reparației mijlocului de transport de marca „*****” model „*****”, cu n/î *****, număr de identificare *****, constituie suma de 412469 lei.

Conform art. 158 alin. (6) CPC, raportul de expertiză nu este obligatoriu pentru instanța judecătorească şi se apreciază conform art.130. Respingerea lui însă trebuie să fie motivată.

Instanța menționează în acest sens că, atât raportul de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din data de 23.01.2022, cât și raportul de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, nu pot fi reținute în calitate de probă, întrucât din conținutul acestora nu rezultă în mod clar în baza căror acte justificative a fost stabilit prețul lucrărilor de reparație și al manoperei.

Mai mult, instanța reține că raporturile menționate au fost întocmite fără respectarea prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care stabilesc expres că valoarea costului reparației autovehiculului se determină în baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

În speță, nu s-a demonstrat că unitatea de specialitate care a stabilit valoarea costului reparației – SRL „Continent” ar fi fost acceptată de Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale” SA, aceasta neexprimându-și acordul în acest sens.

Or, atât raportul de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din data de 23.01.2022, cât și raportul de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, își bazează concluziile privind cuantumul despăgubirii exclusiv pe conturile de plată prezentate de compania SRL „Continent”, deși compania de asigurări nu a consimțit asupra faptului dat.

Un alt aspect relevant constă în faptul că, potrivit art. 23 alin. (11) și (12) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, indiferent de vechimea autovehiculului sau de parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii se stabilește luându-se în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți, atât pentru manoperă, cât și pentru materialele aferente reparației ori înlocuirii pieselor avariate.

Cu toate acestea, din rapoartele de expertiză menționate, rezultă că experții și-au fundamentat concluziile exclusiv pe datele furnizate de o singură unitate de specialitate, fără a realiza o analiză comparativă a prețurilor practicate de cel puțin trei unități acceptate de părți, așa cum impune legea, ceea ce afectează obiectivitatea și caracterul complet al evaluării efectuate.

În aceste circumstanțe, instanța constată că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din 23.01.2022, cât și raportul de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, nu întrunesc condițiile de veridicitate și obiectivitate, necesare pentru a fi reținute în calitate de probă aptă să demonstreze întinderea reală a prejudiciului material pretins de reclamant.

Prezintă importanță faptul că, deși în raportul de expertiză extrajudiciară, cât și raportul de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, se face trimitere la conturile de plată nr. 3566 și nr. 3567 din data de 06.12.2022 întocmite de SRL „Continent”, acestea nu se regăsesc la dosar, or, nu au fost prezentate de reclamant instanței pentru apreciere. (f.d.191)

Conform art. 154 alin. (1) CPC, expertul este în drept să ia cunoştinţă de materialele din dosar referitoare la obiectul expertizei, **să solicite instanţei printr-un demers punerea la dispoziţie de materiale suplimentare necesare elaborării raportului de expertiză**, să participe la şedinţă de judecată şi, cu permisiunea instanţei, să pună participanţilor la proces întrebări referitor la obiectul expertizei, să ia cunoştinţă de partea respectivă a procesului-verbal şi să facă observaţii asupra caracterului exhaustiv şi corect al consemnării acţiunilor şi explicaţiilor sale, să demonstreze în raportul de expertiză importanţa, pentru soluţionarea cauzei, a circumstanţelor constatate din iniţiativă proprie, să depună raportul şi să dea explicaţii în limba maternă ori în limba pe care o cunoaşte, să se folosească de serviciile traducătorului, să înainteze plîngeri împotriva acţiunilor instanţei care îi ştirbesc drepturile în efectuarea expertizei, să se abţină de a da raport dacă întrebările ce i-au fost adresate depăşesc sfera cunoştinţelor sale speciale sau dacă materialele puse la dispoziţia sa sînt insuficiente, să i se compenseze cheltuielile de efectuare a expertizei şi să primească onorariul pentru lucrul efectuat dacă expertiza nu intră în sfera obligaţiilor de serviciu în instituţie de stat.

La caz, instanța constată că, prin demersul din 19 martie 2025, expertul a solicitat instanței punerea la dispoziție a copiilor autentificate ale conturilor de plată nr. 3566 și nr. 3567 din data de 06.12.2022, solicitare înregistrată la data de 20 martie 2025 (176-177).

Cu toate acestea, instanța nu a transmis respectivele documente expertului, întrucât ele nu se regăsesc în materialele dosarului civil.

Totodată, din analiza planșei fotografice anexate la raportul de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025, instanța observă că anumite acte au fost prezentate expertului pe parcursul efectuării expertizei, cel mai probabil de către reprezentantul reclamantului, avocatul Cebotari Serghei, aspect ce rezultă din ștampila aplicată pe documentele respective. (f.d.191)

În aceste circumstanțe, instanța reține că expertiza judiciară a fost realizată prin utilizarea unor documente care nu au fost puse la dispoziție de instanță și care nu se regăsesc în dosarul civil, fiind prezentate unilateral de partea reclamantă.

O asemenea modalitate de administrare a probelor contravine prevederilor art. 154 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora expertul este în drept să utilizeze exclusiv materialele dosarului sau, după caz, materialele suplimentare puse la dispoziție de instanță, în urma unui demers admis.

Or, în dispozitivul încheierii de dispunere a expertizei a fost indicat expres că, pentru efectuarea expertizei, se prezintă expertului materialele dosarului civil nr. 2-9983/23, iar în situația în care expertul apreciază necesară examinarea unor acte suplimentare, acestea pot fi puse la dispoziție doar de instanță, cu respectarea principiului contradictorialității și a egalității armelor procesuale.

Prin urmare, folosirea de către expert a unor documente care nu fac parte din materialele dosarului și care nu au fost puse la dispoziție cu autorizarea instanței, atrage vicierea procedurii de efectuare a expertizei, afectează legalitatea și credibilitatea concluziilor formulate și determină diminuarea, respectiv lipsirea de forță probantă a raportului de expertiză judiciară, acesta neputând fi reținut ca probă admisibilă.

Conform art. 117 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În corespundere cu art. 118 alin. (4) Cod de Procedură Civilă, în cazul nerespectării prevederilor legii privind legalizarea probelor ori al pierderii unui document autentic, efectul defavorabil al nedovedirii afirmaţiilor referitoare la circumstanţele de fapt ale cauzei va cădea asupra părţii sau altui participant la proces care a avut posibilitatea şi care trebuia să se asigure pînă la judecată cu probă veridică fără a suscita îndoieli.

În acord cu art. 130 alin. (1) – (3) Cod de Procedură Civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. (2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. (3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Astfel, în lumina principiului nemijlocirii și a regulilor privind sarcina și aprecierea probelor, instanța își fundamentează soluția exclusiv pe probele legal administrate și anexate nemijlocit la dosar, supuse examinării contradictorii.

La caz, simplele afirmații sau mențiuni cuprinse într-un raport de expertiză extrajudiciară sau judiciară, neconfirmate prin acte justificative corespunzătoare, nu pot fi reținute ca probe veridice și suficiente pentru stabilirea întinderii reale a prejudiciului pretins.

Instanța notează că, conturile de plată nr. 3566 și nr. 3567 din data de 06.12.2022, întocmite de S.R.L. „Continent”, nu au fost anexate de reclamant nici la cererea de chemare în judecată, nici pe parcursul examinării cauzei, deși pretențiile formulate se întemeiază exclusiv pe sumele indicate în aceste documente.

Astfel, contrar obligației legale de probațiune a celor invocate, reclamantul nu a prezentat instanței principalele acte pe care și-a bazat pretențiile și nu le-a anexat la materialele dosarului,.

Faptul dat, atrage imposibilitatea verificării temeiniciei și legalității calculelor invocate și conduce la nedovedirea întinderii prejudiciului pretins, consecințele procesuale ale acestei omisiuni revenind reclamantului.

În aceste circumstanțe, instanța constată că reclamantul Griciuc Dumitru nu a făcut dovada existenței unui alt cuantum al prejudiciului material decât despăgubirea de asigurare deja achitată de Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A., în sumă de 252 727 lei.

Rapoartele de expertiză extrajudiciară nr. 08/965 din 23.01.2022 și de expertiză judiciară nr. 564 ÷ 567 din 26 martie 2025 nu pot fi reținute în calitate de probe, întrucât au fost întocmite cu nerespectarea prevederilor legale imperative în materia evaluării pagubelor în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, fiind bazate pe documente care nu se regăsesc la dosarul cauzei, nu au fost puse la dispoziția expertului de către instanță și nu au fost acceptate de asigurător, precum și fără respectarea cerinței legale privind determinarea despăgubirii în baza prețurilor medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți.

Or, în lipsa unor probe veridice, admisibile și suficiente care să confirme întinderea reală a prejudiciului pretins peste despăgubirea deja achitată, instanța reține că pretențiile reclamantului nu sunt probate în sensul art. 117–118 Cod de procedură civilă, iar consecințele procesuale ale acestei nedovediri revin reclamantului.

Prin urmare, cerința reclamantului Griciuc Dumitru privind încasarea suplimentară a despăgubirii de asigurare în sumă de 159 742 lei, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată și neprobată.

În partea ce ține de cerința reclamantului Griciuc Dumitru privind încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecare a cauzei, instanța reține următoarele.

Potrivit prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecată.

Conform art. 94 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 96 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Ca urmare a faptului că reclamantul Griciuc Dumitru nu a avut câștig de cauză în acțiunea înaintată, din contul pârâtului Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. nu pot fi compensate cheltuielile de judecată.

În partea ce ține de acțiunea reconvențională depusă de CA "Intact Asigurări Generale" SA împotriva lui Griciuc Dumitru, intervenient accesoriu Jechiu Nicolae cu privire la restituirea diferenței de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, instanța reține următoarele.

Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. a depus acțiune reconvențională, care prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2024 a fost acceptată spre examinare.

În susținerea acțiunii reconvenționale, reclamantul a indicat că, potrivit răspunsului nr. 180/2023 din 29.09.2023, furnizat de ***** Centru Chișinău „Continent” S.R.L., dealerul oficial ***** în Republica Moldova, vehiculul de model ***** *****, cu numărul de înmatriculare *****, nu a fost supus reparațiilor în cadrul unui service ***** în perioada 09.09.2022–28.09.2023.(f.d.117)

S-a stabilit că, la data de 11.01.2023, Griciuc Dumitru a înstrăinat autovehiculul menționat către Jechiu Nicolae pentru suma de 605 000 lei, în stare nereparată, fapt confirmat prin contractul de vânzare-cumpărare și raportul de identificare a vehiculului întocmite la aceeași dată.(f.d.109 verso)

Potrivit pct. 2.1 din contractul nr. T050721-01/1 din 06.07.2021, Griciuc Dumitru a procurat autovehiculul de model ***** *****, cu nr. de înmatriculare *****, la prețul de 39 200 dolari SUA, achitați în tranșe, și anume: suma de 16484 dolari la data încheierii contractului, echivalentul a 298 131,27 lei, conform pct. 3.1.1, și suma de 22 716 dolari la data predării automobilului, respectiv 13.07.2021, echivalentul a 410253,23 lei, conform pct. 3.1.2. Astfel, valoarea totală de achiziție a autovehiculului a constituit 708 384,50 lei.(f.d.101-103)

Reclamantul în acțiunea reconvențională a indicat că, autovehiculul a fost achiziționat la prețul de 708384,50 lei și ulterior înstrăinat, la data de 11.01.2023, pentru suma de 605000 lei, diferența fiind de 103 384,50 lei și reprezintă prejudiciul efectiv suferit, având în vedere că autovehiculul a fost vândut fără a fi reparat.

Invocând faptul că prejudiciul efectiv este de 103384,50 lei, iar prin ordinul de plată nr. 326 din 11.01.2023 reclamantul în acțiunea reconvențională S.A. „Intact Asigurări Generale” a achitat suma de 252726,67 lei, diferența de 149342,17 lei reprezintă un surplus, pe care îl consideră nejustificat achitat cu titlu de despăgubire.

Astfel, reclamantul în acțiunea reconvențională Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. a solicitat încasarea din contul pârâtului Griciuc Dumitru în beneficiul S.A. „Intact Asigurări Generale” a sumei de 149342,17 lei.

Conform art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăşi nici una din următoarele valori: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferenţa dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului şi valoarea rămasă; c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege. (2) În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparaţiei părţilor componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare şi montare aferente reparaţiilor şi înlocuirilor necesare.

Potrivit art. 1979 Cod Civil, dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea. Prevederile alin. (1) se aplică doar în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol.

În corespundere cu art. 2025 alin. (1) și (2) Cod Civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire),

stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului și nu a costului reparației dacă costul reparației depășește disproporționat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ținut.

În partea ce ține de acțiunea reconvențională înaintată de Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. împotriva lui Griciuc Dumitru, cu participarea intervenientului accesoriu Jechiu Nicolae, privind restituirea pretinsului surplus de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, instanța reține că, temeiul juridic al acțiunii reconvenționale este construit, în esență, pe ideea existenței unui prejudiciu efectiv în mărime de 103384,50 lei, determinat prin diferența dintre prețul de achiziție al autovehiculului și prețul de înstrăinare ulterioară a acestuia, precum și pe pretinsa îmbogățire nejustificată a pârâtului Griciuc Dumitru, urmare a achitării despăgubirii de asigurare în sumă de 252726,67 lei.

Instanța reține în acest sens că această construcție juridică a reclamantului Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. este eronată și lipsită de suport probator și normativ.

La caz, se constată lipsa răspunderii delictuale civile a pârâtului Griciuc Dumitru.

Conform art. 1998 alin. (1) și (2) Cod Civil, cel care acționează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

În primul rând, instanța constată că în sarcina lui Griciuc Dumitru nu poate fi reținută existența răspunderii delictuale civile față de Compania de Asigurări.

Răspunderea delictuală presupune, în mod cumulativ, existența unei fapte ilicite, a unui prejudiciu, a raportului de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, precum și a vinovăției autorului.

În speță, reclamantul în acțiunea reconvențională nu a demonstrat existența vreunei fapte ilicite imputabile lui Griciuc Dumitru.

Simplul fapt al înstrăinării autovehiculului avariat nu constituie o faptă ilicită și nu poate genera, prin sine, obligația de restituire a despăgubirii de asigurare legal achitate.

A se reține că, nici Legea nr. 414 din 22.12.2006, nici Codul civil nu instituie o obligație a persoanei păgubite de a repara autovehiculul sau de a-l păstra în proprietate pentru a beneficia de despăgubirea de asigurare.

Prin urmare, în lipsa unei fapte ilicite și a unui prejudiciu cauzat asigurătorului prin conduita pârâtului, nu sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale civile.

Mai mult, instanța reține că, potrivit principiului libertății dispoziției asupra bunului, proprietarul unui autovehicul este îndreptățit să dispună de acesta în orice mod consideră oportun, inclusiv să-l înstrăineze la prețul pe care îl negociază cu cumpărătorul, fără a fi condiționat de efectuarea sau neefectuarea reparațiilor.

Astfel, faptul că autovehiculul a fost vândut în stare nereparată și la un preț avantajos, nu poate fi interpretat ca o conduită abuzivă sau frauduloasă și nu atrage, în sine, obligația de restituire a despăgubirii de asigurare.

Totodată, instanța subliniază că prețul de vânzare al bunului este rezultatul exclusiv al voinței părților contractante și reflectă condițiile pieței, gradul de uzură, vechimea bunului și alți factori economici, neputând fi confundat cu valoarea juridică a prejudiciului cauzat prin accidentul rutier.

Din circumstanțele pricinii se constată și lipsa îmbogățirii nejustificate.

Cu referire la invocarea dispozițiilor art. 1979 Cod civil privind îmbogățirea nejustificată, instanța reține că această instituție juridică este aplicabilă doar în lipsa unui temei juridic valabil.

În speță, plata despăgubirii de asigurare a fost efectuată în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și al prevederilor Legii nr. 414 din 22.12.2006, constituind un temei juridic expres și valid. Prin urmare, suma achitată nu poate fi calificată drept o îmbogățire nejustificată.

Instanța notează că, asigurătorul Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. a recunoscut evenimentul drept caz asigurat, a deschis dosarul de daune, a întocmit procese-verbale de constatare a pagubei cu participarea persoanei păgubite, a calculat despăgubirea conform devizului propriu și a dispus plata sumei de 252726,67 lei, prin ordin de plată din 11.01.2023.

Drept urmare, plata nu a fost accidentală, nu a fost eronată procedural, precum nu a fost lipsită de temei juridic la momentul efectuării.

Instanța notează că, legislația în vigoare nu permite recalcularea despăgubirii în funcție de deciziile patrimoniale ulterioare ale persoanei păgubite.

Or, despăgubirea de asigurare are ca scop compensarea prejudiciului cauzat prin evenimentul asigurat, iar faptul că ulterior bunul avariat a fost înstrăinat nu stinge și nu anulează dreptul deja născut al persoanei păgubite de a primi despăgubirea.

Instanța constată că raportarea exclusivă a pretinsului prejudiciu la diferența dintre prețul de achiziție și prețul de vânzare al autovehiculului este neîntemeiată din punct de vedere juridic.

Prejudiciul material cauzat prin accidentul rutier nu se confundă cu fluctuația valorii comerciale a bunului pe piață și nici cu pierderea rezultată dintr-o tranzacție civilă ulterioară, încheiată în mod liber de proprietar.

Astfel, diferența de preț invocată de reclamantul în acțiunea reconvențională nu poate fi calificată drept „pagubă real suportată" în sensul art. 23 din Legea nr. 414 din 22.12.2006.

Prin urmare, instanța constată că nu a fost demonstrată existența unui surplus nejustificat al despăgubirii de asigurare și, respectiv, nici temeiul legal pentru restituirea sumei solicitate.

În aceste circumstanțe, instanța reține că acțiunea reconvențională înaintată de Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. este neîntemeiată și neprobată, fiind formulată în lipsa întrunirii condițiilor răspunderii civile și a oricărui temei legal pentru restituirea despăgubirii de asigurare, urmând a fi respinsă.

În partea ce ține de cerința reclamantului în acțiunea reconvențională Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. privind încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecare a cauzei, instanța reține următoarele.

Prin prisma art. 94 și 98 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, având în vedere că, Compania de Asigurări „Intact Asigurări Generale" S.A. nu a avut câștig de cauză în acțiunea înaintată, din contul pârâtului nu pot fi compensate cheltuielile de judecată.

În astfel de circumstanţe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată concluzionează că acţiunea depusă de avocatul Cebotari Serghei în interesele lui Griciuc Dumitru împotriva CA „Intact Asigurări Generale" SA, intervenient accesoriu Coșolan Nastasia cu privire la încasarea de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, precum și acțiunea reconvențională depusă de CA „Intact Asigurări Generale" SA împotriva lui Griciuc Dumitru, intervenient accesoriu Jechiu Nicolae cu privire la restituirea diferenței de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinse.

În conformitate cu art. art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republici Moldova, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă avocatul Cebotari Serghei în interesele lui Griciuc Dumitru împotriva CA ”Intact Asigurări Generale” SA, intervenient accesoriu Coșolan Nastasia cu privire la încasarea de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Se respinge acțiunea reconvențională depusă de CA ”Intact Asigurări Generale” SA împotriva lui Griciuc Dumitru, intervenient accesoriu Jechiu Nicolae cu privire la restituirea diferenței de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător ***Olga Boțan***

copia corespunde originalului
judecătorul ***Olga Boțan***